

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Pedagógiai tervezés 1. – Cél és tartalom a vizuális nevelésben (Pedagógiai tervezés 2. – Tanítási gyakorlat, közösségi tapasztalat modullal együtt 5 kredit)				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Pallag Andrea, pallag.andrea@mome.hu				
Kód: M-TK-104	Tantervi hely: MA tanár	Javasolt félév: I. félév	Kredit: 5 (+ Pedagógiai tervezés 2.)	Tanóraszám: 48
Kapcsolt kódok:	Típus: szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e? Nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): A kurzus teljesítése csak a Pedagógiai tervezés 2. – Iskolai gyakorlat, közösségi tapasztalat modullal párhuzamosan lehetséges.				
A kurzus célja és alapelvei: A tantárgy legfontosabb célja egyrészt a (közoktatási) tantervi szabályozás összetett rendszerének a megismerése, másrészt a pedagógiai tervezés, mint a tanítás-tanulás folyamatának első tantárgyspecifikus lépésének gyakorlása. Az adott tantárgy tartalmi szakmódszertani megközelítésből kerülnek kifejtésre, de a megfelelő általános didaktikai összefüggésekre alapozódnak.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: Tisztában van a vizuális kultúra tantárgy összetett jellegével (pl. képzőművészet, vizuális kommunikáció, tárgy- és környezetkultúra). Érti a tanulástervezés, tanulásszervezés többszintű és összetett rendszerének funkcióját (Nemzeti alaptanterv, a kerettantervek, szakképzési központi programok, a helyi tantervek, oktatási programok). Érti a hazai tantervi szabályozás célhierarchiáját, így kontextualizálja a fejlesztési célok, kulcskompetenciák és a műveltségterületi, tantárgyi fejlesztési feladatok és követelmények kapcsolatát. Megkülönbözteti az oktatás különböző szakaszaiban és képzéstípusaiban jellemző legfontosabb tantárgyi célokat. Ismeri a tanterv funkcióit, típusait. Ismeri a tantervi szabályozás hazai gyakorlatának változásait. Képesség: Tananyagtervezés során megfelelő módon használja az oktatás, aktuális tartalmat szabályozó dokumentumait (pl. Nemzeti alaptanterv, kerettantervek). Mind a művészettel nevelés, mind a művészeti oktatás legfontosabb nevelési-oktatási feladatainak megfelelően tanítási programokat, tanulási egységeket (pl. modul, tanítási óra, foglalkozás, projekt) tervez. Tananyagtervezés közben képes a szakmai, művészeti tudását az adott iskolatípusnak megfelelő (pl. közoktatás, szakmai oktatás) alkalmazható jellegű tudásátadás, képességfejlesztés érdekében felhasználni. Adott tananyaghoz megfelelő taneszközt, információforrást, szemléltetőanyagot választ és létrehoz. Szakmai, szaknyelvi szövegeket önállóan értelmez, összefoglal és mások számára érthetően interpretál. Kommunikációs helyzetekben adekvátan használja a textuális és vizuális kommunikáció lehetőségét. Adott helyzetekben pontosan értelmezi a vizuális művészetek kultúrák közvetítésben elfoglalt helyét. Attitűd: Adott tanulási célok érvényesítése érdekében a tanulástervezés során bátran kísérletezik, nyitott a korszerű eljárások alkalmazása felé. Tudatosan törekszik változatos tanulásszervezési eljárások és tanítási módszerek alkalmazására az eredményes tanítás-tanulás érdekében.				

Kellő motivációval fordul a pedagógiai gyakorlatot megalapozó különböző elméletek felé.

Autonómia és felelősségvállalás:

Tudatossága miatt elkötelezett az iskolai tanulótervezés szélesen értelmezhető lehetőségeivel szemben (pl. tanórán kívüli formák, tantárgyi integrációs lehetőségek érvényesítése).

Megfelelő önismerettel rendelkezik, saját tevékenységével kapcsolatban reflektív, hajlandó az önértékelésre.

Nyitott és kitartó a módszertani innováció érdekében, folyamatosan keresi az új módszertani lehetőségeket.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

1. A vizuális nevelés helye a közoktatásban és a művészeti szakoktatásban
2. Oktatás-nevelési célok és a tanítás tartalmainak meghatározása a formális iskolai keretek között
3. Az oktatásirányítás aktuális céljai, célhierarchikus felépülés
4. A tartalmat szabályozó dokumentumok jellemzői és történeti alakulása
5. Az aktuális bemeneti tartalmi szabályozó dokumentumok jellemzői (vizuális kultúra NAT, kerettanterv)
6. A vizuális kultúra tantárgy tartalmainak értelmezése a NAT-ban és a kerettantervben
7. Az aktuális kimeneti szabályozó dokumentum jellemzői (vizuális kultúra érettségi vizsgakövetelmény)
8. A művészeti szakoktatás (tehetséggondozás) tartalmi szabályozása
9. A szaktanár lehetőségei a tartalomtervezésben
10. A tantárgyspecifikus tartalomtervezés szükséges összetevői
11. Oktatás-nevelési programok adaptálhatósága
12. Programtervezés, saját tematika tervezés innovatív elemei

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

Mivel a szeminárium megpróbálja gyakorlatorientált szemléletben feldolgozni az említett témákat, dominál az órákon a gyakorlati jellegű tevékenység, így szükséges az aktív jelenlét. A féléves eredmény a félévben bemutatott prezentáció és a félév végén leadott írásbeli feladatmegoldás értékelésből jön létre. A követelmények pontos és részletes ismertetésére, továbbá a prezentációs időpontok közös egyeztetésére az első kontaktórán kerül sor.

Értékelés:

A prezentáció bemutatása és az írásbeli feladatmegoldás leadása csak (a félév elején, közösen egyeztetett) határidőn belül lehetséges. (Az előre egyeztetett határidő módosítására a félév során nincs további lehetőség.) Amennyiben bármely feladatmegoldás/leadás nem teljesül/hiányzik, úgy a modul teljesítése sikertelen. A feladatmegoldások leadása a közösen létrehozott digitális felületen történik.

Feladatmegoldások értékelési szempontjai:

- Pedagógiai és szakmódszertani szakszerűség
- Részletezettség, érthetőség
- Megfelelés a kijelölt pedagógiai céloknak, szakmai koherencia
- Verbális és vizuális összhatás
- Pedagógiai motiváció és innovációs erő

Az érdemjegy kiszámítása

A Pedagógiai tervezés 1. és Pedagógiai tervezés 2. modulok szoros kapcsolatban vannak, értékelésük közös pontskálán történik. Mindkét modul esetében 50-50 pont szerezhető a félév feladatmegoldásaival, azaz összesen 100 pont a maximális pontérték. A Pedagógiai tervezés 1. modul feladatmegoldásainak (fenti szempontok által leírt) eredményére tehát 50 pont szerezhető maximálisan. (A sikeres teljesítéshez ugyanakkor mindkét modul esetében legalább 25-25 pont elérése szükséges.)

Az elért pontérték érdemjegyre váltása a következő: 100-90 pont jeles, 89-75 pont jó, 74-65 pont közepes, 64-51 pont elégséges, 50 pont alatt elégtelen.

A Pedagógiai tervezés 1. modul prezentációja és írásbeli feladatmegoldásainak értékelési aránya 50-50%, azaz mindkét megoldásra 25-25 maximális pontérték szerezhető meg.

Kötelező irodalom:

Oktatás tartalmát szabályozó (aktuális) rendeletek:

NAT 2012 és NAT 2020 (vizuális kultúra tantárgy)

Kerettantervek (általános iskola és gimnáziumok számára, példák a művészeti szakoktatásból)

Érettségi vizsgakövetelmények (gimnázium, példák a művészeti szakoktatás szakmai vizsgáiból)

Ajánlott irodalom:

Bárdossy Ildikó (2011): Lehetséges kérdések és válaszok a curriculumfejlesztéshez. – Tananyag egyetemi hallgatók és pedagógusok számára. Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

<http://janus.ttk.pte.hu/tamop/tananyagok/curriculum/index.html>

Báthory Zoltán (1992): Tanulók, iskolák – különbségek. Tankönyvkiadó, Budapest

Balázs Éva–Kocsis Mihály–Vágó Irén (szerk.) (2011): Jelentés a magyar közoktatásról 2010, 6. fejezet: A tanítás-tanulás tartalma. www.ofi.hu

Kárpáti Andrea (2007): Vizsga és projektmódszer. OKI, Budapest

Kotschy Beáta (2003): Az oktatás célja. In: Falus Iván (szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Nahalka István (2003): Az oktatás tartalma. In: Falus Iván (szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Pallag Andrea (2016): A standardok szerepe a tartalmi szabályozásban. OFI háttér tanulmány

Trencsényi László (2009): Oktatási-nevelési programok: Osztályélet a mindennapokban. www.ofi.hu

Vass Vilmos (2007): Az oktatás tartalma, mint a fejlesztés eszköze. Pedagógia Szemle 2007. június, www.ofi.hu

Egyéb információk:

Amennyiben szükséges, a kurzus kisebb módosításokkal alkalmazkodik az esetleges online oktatási helyzethez, amelyről mindenki személyes tájékoztatást kap.

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

Egyes kompetenciák megszerzése/egyres feladatok teljesítése alól előzetes egyeztetés szerint (indokolt esetben) felmentés adható.

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Előre egyeztetett időpontban és helyszínen.